

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
<i>Italų kalbos istorija (XIX-XXI a.)</i>	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: <i>doc. dr. Dainius Būrė</i> Kitas (-i): <i>prof. dr. Diego Ardoino</i>	<i>Italų kalbotyros ir literatūros katedra (ARKSI)</i>

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
<i>Antroji</i>	<i>Privalomasis</i>

Igyvendinimo forma	Vykdyimo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
<i>Auditorinė</i>	<i>3 (rudens) semestras</i>	<i>Italų</i>

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: <i>įgytas italų kalbos BEKM C1 kompetencijos lygmuo.</i>	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
<i>10</i>	<i>250</i>	<i>48</i>	<i>202</i>

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos

Bendrosios kompetencijos

1. Gebėjimas dirbti ir mokytis savarankiškai, taikant įgytas žinias praktikoje: gebėjimas integruoti įgytas žinias siekiant konkrečių profesinių tikslų;
2. Gebėjimas dirbti individualiai ir grupėmis;
3. Analitinis ir kritinis mąstymas: gebėjimas analizuoti reiškinius, išvelgti sudėtinės dalis ir ryšius tarp jų;
4. Gebėjimas savarankiškai siekti studijų kokybės, mokymosi mokytis kompetencijos.

Dalykinės kompetencijos:

1. Ugdoma studento kompetencija pažinti, analizuoti ir vertinti XIX–XXI a italų kalbos reiškinius.
2. Gebėjimai analizuoti ir vertinti įvairius tekstus apie Italijos šalį, istoriją ir kultūrą bei jų kalbą ir stilių. Įgyti žinių apie Italiją ir jos sociokultūrinį kontekstą (geografijos, istorijos, meno, mentaliteto ir savivokos, papročių ir tradicijų aspektus).
3. Kalbos (literatūros) tyrėjo kompetencija: gebėjimas išvelgti lingvistinę ar literatūrinę problemą, jai iširti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, tyrimo metodus ir bibliografinius šaltinius; gebėjimas aprašyti atlikto tyrimo rezultatus moksliniame tekste, viešai juos pristatyti ir apginti savo nuomonę;

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės integruoti įgytas Italijos istorijos, italų literatūros istorijos ir italų kalbos žinias, siekdami gilesnės kalbinės kompetencijos (stiliaus ypatumų, kalbos resursų išmanymo).	Mokslinės literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys.	Pranešimas smestro metu, baigiamasis egzaminas raštu (1 atvirasis teorinis klausimas ir 10 uždarojo tipo klausimų).
Gebės analizuoti italų kalbos sistemą diachronijos plotmėje.	Mokslinės literatūros skaitymas, įtraukiamoji paskaita ir diskusijos, seminarai, tiriamojo pobūdžio užduotys	Tiriamojo pobūdžio užduotys ir baigiamasis egzaminas raštu (1 atvirasis teorinis klausimas ir 10 uždarojo tipo klausimų).

Gebės atlikti nesudėtingą istorinio teksto tyrimą, išryškindami epochos kalbai būdingus reiškinius.	Mokslinės literatūros skaitymas, įtraukiami paskaita ir diskusijos, tiriamojo pobūdžio užduotys.	Tiriamojo pobūdžio užduotys.
Gebės pristatyti atliktos tiriamosios užduoties rezultatus raštu arba žodžiu ir argumentuoti savo teiginius.	Mokslinės literatūros skaitymas, diskusijos, tiriamojo pobūdžio užduotys.	Tiriamojo pobūdžio užduotys.
Gebės apibūdinti italų kalbos ypatumus tam tikroje epochoje, siedamas juos su Italijos istoriniais, kultūriniais ir politiniais procesais.	Mokslinės literatūros skaitymas, įtraukiami paskaita ir diskusijos, tiriamojo pobūdžio užduotys.	Pranešimas semestro metu ir baigiamasis egzaminas raštu (1 atvirasis teorinis klausimas ir 10 uždarojo tipo klausimų).

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. XIX amžius: įvadas į „kalbos klausimą“ iki Italijos suvienijimo ir po jo Politinių, visuomeninių ir kultūrinių debatų rekonstrukcija: puristai, klasicistai ir romantikai; mandzoničiai ir antimandzoničiai. Idėjos, teorijos, požiūriai: Antonio Cesari, Vincenzo Monti, Pietro Giordani, Giacomo Leopardi, Alessandro Manzoni, Graziadio Isaia Ascoli, Carlo Cattaneo, <i>i poeti dialettali</i> (Carlo Porta, Giuseppe Gioacchino Belli), „skapiljatai“ (Giovanni Faldella, Vittorio Imbriani, Carlo Dossi).	2		2				4	20	1. Teorinės literatūros skaitymas ir analizė. Marazzini C., <i>La storia della lingua italiana attraverso i testi</i> , Bologna, Il Mulino, 2006, cap. XVIII, parr. 1-8. Coletti, V., <i>Storia dell'italiano letterario. Dalle origini al Novecento</i> , parte seconda, capp. 11, 12.
2. XIX amžius: siūlymai nacionalinės kalbos formavimo klausimu Alessandro Manzoni'o „Sužadėtiniai“; Ippolito Nievo „Italo išpažinimai“: dviejų lingvistinių ir sintaksinių sprendimų palyginimas.	2		2				4	20	1. Teorinės literatūros skaitymas ir analizė. Marazzini C., <i>La storia della lingua italiana attraverso i testi</i> , Bologna, Il Mulino, 2006, cap. XIX (<i>Manzoni, manzoniani e antimanzoniani</i>), parr. 1-7. Coletti, V., <i>Storia dell'italiano letterario. Dalle origini al Novecento</i> , parte terza I, capp. 1, 2.
3. XIX–XX amžius: Pietų Italijos klausimas Tarmybės, šnekamosios kalbos sintaksė, liaudies kalba ir regioninė italų kalba: Giovanni Verga, Luigi Capuana, Federico De Roberto, Luigi Pirandello atvejai.	2		4				6	26	1. Teorinės literatūros ir atitinkamos epochos kalbą iliustruojančių kūrinių skaitymas ir analizė. 2. Tiriamojo pobūdžio užduotys. Serianni L., Trifone P., <i>Storia della lingua italiana</i> , Torino, Einaudi 2003., vol. I (<i>I luoghi della codificazione</i>), capp. I (<i>L'italiano. Lingua e identità</i>), II (<i>Le forze in gioco nella storia linguistica</i>).

									Coletti, V., <i>Storia dell'italiano letterario. Dalle origini al Novecento</i> , parte terza I, cap. 3.	
4. XX amžius: cenzūros laikai – fašizmas ir italų kalba Gentile reforma (1923). Vertimo iš užsienio kalbų problema fašizmo diegto purizmo metais: Elio Vittorini, Cesare Pavese, Eugenio Montale ir kt.	4		4					8	26	1. Teorinės literatūros ir atitinkamos epochos kalbą iliustruojančių kūrinių skaitymas ir analizė. 2. Tiriamojo pobūdžio užduotys. Marazzini C., <i>La storia della lingua italiana attraverso i testi</i> , Bologna, Il Mulino, 2006, cap. XX (<i>Il Novecento e l'inizio del nuovo millennio</i>), parr. 1-4.
5. XX amžius: tarpukaris ir sąvoka nazional-popolare Antonio Gramsci svarstymai apie kalbą veikalė <i>Quaderni del carcere</i> .	2		2					4	22	1. Teorinės literatūros ir atitinkamos epochos kalbą iliustruojančių kūrinių skaitymas ir analizė. 2. Tiriamojo pobūdžio užduotys. Gramsci, A. <i>Quaderni dal carcere</i> , Torino, Einaudi, 1965, pp. 246-247, 256, 358, 378-379, 396, 431, 436, 653, 869.
6. XX amžius: italų kalbos klausimas septintajame dešimtmetyje Debatų rekonstrukcija: Pier Paolo Pasolini, Umberto Eco, Alberto Moravia, Giulio Lepschy, Dante Isella, Cesare Segre, Tullio De Mauro, Maria Corti ir kt.	4		4					8	26	1. Teorinės literatūros ir atitinkamos epochos kalbą iliustruojančių kūrinių skaitymas ir analizė. 2. Tiriamojo pobūdžio užduotys. Marazzini M., <i>La storia della lingua italiana attraverso i testi</i> , Bologna, Il Mulino, 2006, cap. XX (<i>Il neo-italiano in fabbrica e in azienda</i>), parr. 1-3. Mengado P.V., <i>Storia della lingua italiana. Il Novecento</i> , capp. IX (<i>La lingua della prosa letteraria</i>), X (<i>La lingua della poesia</i>).
8. XX–XXI amžius: italų kalba paribiuose Friulio, Istrijos ir džiuliano-dalmatiškasis paribiai. Idėjos, teorijos, požiūriai: Italo Svevo, Gianì Stuparich, Scipio Slataper, Claudio Magris, Paolo Rumiz, Mauro Covacich, Enrico Morovich, Paolo Santarcangeli, Pier Antonio Quarantotti Gambini, Gino Brazzoduro, Enzo Bettiza, Fulvio Tomizza, Marisa Madieri.	2		4					6	26	1. Teorinės literatūros ir atitinkamos epochos kalbą iliustruojančių kūrinių skaitymas ir analizė. 2. Tiriamojo pobūdžio užduotys. Coletti, V., <i>Storia dell'italiano letterario. Dalle origini al Novecento</i> , parte terza I, capp. 5, 7, 9. Zibera, M. G., <i>Storia della Venezia Giulia. Da Gorizia all'Istria, dalle origini ai giorni nostri</i> , Gorizia, Lega Nazionale, 2013, capp. 10-14; Appendici (pp. 106-123).
7. XX–XIX amžius: bendrinė italų kalba, dialektai ir jų „nukrypimai“ Patišas, „netaisyklingieji“ ir bendrinės italų kalbos ir dialektų padirbiniai: Antonio Pizzuto, Carlo	2		6					8	36	1. Teorinės literatūros ir atitinkamos epochos kalbą iliustruojančių kūrinių skaitymas ir analizė. 2. Tiriamojo pobūdžio užduotys.

Emilio Gadda, Tommaso Landolfi, Gesualdo Bufalino, Giorgio Manganelli, Giovanni Testori, Michele Mari ir kt.								3. Parengti pranešimą viena iš nurodytų potemių. Mengado P.V., <i>Storia della lingua italiana. Il Novecento</i> , cap. VII (<i>Lingua e dialetti. Sviluppi e tendenze dell'italiano contemporaneo</i>). Coletti, V., <i>Storia dell'italiano letterario. Dalle origini al Novecento</i> , parte terza I, capp. 8, 10; parte terza, II, cap. 4.
<i>Iš viso</i>	20		28				48	202

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
1. Studento ruošimasis seminarams ir darbas jų metu	Įskaita	Semestro metu	Vertinamas gebėjimas savarankiškai pasirengti seminarams, savarankiškai atliekant duotas užduotis pagal izeitą temą, gebėjimas kokybiškai diskutuoti. Praleidus daugiau nei 30 proc. seminarų, neleista laikyti egzamino pagrindinės sesijos metu.
2. Pranešimas raštu ir jo pristatymas žodžiu	20	Semestro metu	Vertinamas pranešimas raštu ir pristatymas žodžiu. Vertinami šie aspektai: <ul style="list-style-type: none"> Pranešimo raštu struktūra ir apimtis: struktūra aiški ir logiška, yra visos reikiamos dalys (įvadas, kuriame pristatoma tema, tikslai, metodai ir naudoti šaltiniai; dėstymas, kur pateikiama medžiagos analizė ir interpretacija; išvados); apimtis yra ne mažesnė kaip 12000 spaudos ženklų – skiriama 3 balus; Pranešimo raštu turinys: analizė ir išvados: analizė (labai) išsami ir sisteminga, išvados pagrįstos – skiriama 3-4 balus; jei analizė atlikta, bet nėra išsami, išvados ne visada pagrįstos, skiriama 1-2 balus, už neišsamią ir paviršutinišką analizę balai neskiriami. Pristatymas žodžiu: pranešėjas mintis dėsto (visiškai) laisvai, aiškiai ir logiškai; kalbėdamas orientuojasi į klausytojus, į klausimus atsako užtikrintai, tinkamai naudojasi vaizdinėmis priemonėmis – 2-3 balai; jei kalbant nėra kontakto su klausytojais, atsakoma ne į visus klausimus – 1 balas; nuskaitant didesnę dalį pranešimo nuo rašytinio teksto balai neskiriami. <u>Nepristačius pranešimo raštu – 0 balų.</u> Gautą balą padauginus iš 0,2, apskaičiuojama jo dalis galutiniame įvertinime.
3. Tiriamojo pobūdžio užduotys	20	Semestro metu	Tikrinamos žinios pagal izeitas temas. Pateikiama 10 uždarojo tipo klausimų iš pirmos semestro dalies temų (1 klausimas – 1 balas). Gautą balą padauginus iš 0,2, apskaičiuojama jo dalis galutiniame įvertinime.

4. Egzamino rezultatas	60	Sesija	<p>Vertinamas testas raštu: <u>1 atvirojo tipo teorinis klausimas (6 balai).</u></p> <p>- Atsakymo struktūra: Klausimo analizė nuosekli, logiška – 2 balai;</p> <p>- Atsakymo išsamumas: Išnagrinėti visi klausimo aspektai, pateikiami pavyzdžiai, nuorodos į skaitytą teorinę medžiagą – 4 balai;</p> <p>jei į klausimą atsakyta neišsamiai, paviršutiniškai, skiriama 1-4 balai; jei atsakymas neišsamus ir yra esminių klaidų – balai neskiriami.</p> <p><u>10 trumpų uždarojo tipo klausimų (4 balai).</u></p> <p>Iš abiejų užduočių gautą balą padauginus iš 0,6, apskaičiuojama jo dalis galutiniam įvertinime.</p>
------------------------	----	--------	---

Privaloma literatūra				
Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio nr. ar tomas	Leidimo vieta: leidykla ar internetinė nuoroda
Marazzini C.	2006	La storia della lingua italiana attraverso i testi	-	Bologna, Il Mulino
Coletti V.	2000	Storia dell'italiano letterario. Dalle origini al Novecento	-	Einaudi, Torino
Gramsci, A.	1965	Quaderni dal carcere		Einaudi, Torino
Marazzini C.	2006	La storia della lingua italiana attraverso i testi	-	Bologna, Il Mulino
Mengaldo P.V.	1994	Storia della lingua italiana. Il Novecento	-	Bologna, Il Mulino
Serianni L.-Trifone P.	2003	Storia della lingua italiana	Vol. I: I luoghi della codificazione	Torino, Einaudi
Zibera, M. G.	2013	Storia della Venezia Giulia. Da Gorizia all'Istria, dalle origini ai giorni nostri		Gorizia, Lega Nazionale
Papildoma literatūra				
Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio nr. ar tomas	Leidimo vieta: leidykla ar nuoroda
Marazzini C.	1994	La lingua italiana. Profilo storico	-	Bologna, Il Mulino
Gialloretto, A.	2017	Tra fiction e non-fiction. Metanarrazioni del presente		Firenze, Cesati